מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עלילת הסיפור, דמויותיו ומבנהו
- לזהות נושאים מרכזיים כמו פחד מהזר, שליטה והכחשה
- לתרגל זיהוי אמצעים אמנותיים כמו אירוניה וסמל

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הנקרא

1. ב – כי היא רוצה להוכיח שהיא יכולה לבצע את הפרויקט בעצמה
2. ב – שהוא למד רפואה ורצה להיות רופא ילדים
3. ג – מוחמד
4. ב – האישה מכחישה את מה שהבינה ומספרת גרסה שקרית
5. ג – של האישה
6. ב – ניסיון להתקרב ובו בזמן פער מעמדי

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – לאישה אין שם בסיפור כלל
2. לא נכון – יואל מתנגד לרעיון הבנייה
3. נכון – זוהי האקספוזיציה המאוחרת והרטרוספקטיבה במבנה הסיפור
4. לא נכון – חסן מתואר כעדין ומשכיל
5. נכון – זו הטענה השקרית שהיא ממציאה כדי להסתיר את רגשותיה

חלק ג' – התאמת דמויות

1 – ה (אם צעירה ועקשנית הנקרעת בין שליטה לפחד ולבסוף בוחרת בהכחשה)

2 – א (פועל עדין ומשכיל שלמד רפואה ומפסיק להגיע אחרי העימות)

3 – ד (הבעל המתנגד לבנייה ושואלתו בסוף חושפת דעה קדומה)

4 – ג (פועל שמחליף את חסן ומבטו מאיים על האישה)

5 – ב (פועלים נוספים שמגיעים יחד עם חסן לבנייה)

חלק ד' – סדר האירועים בעלילה

1. יואל נוסע לחו"ל לחודשיים
2. האישה שוכרת את חסן, אחמד וסלאח לבניית החדר
3. חסן מרים ומרגיע את אודי לאחר שנפל
4. לאחר עימות, חסן מפסיק להגיע ומוחמד מחליף אותו
5. יואל חוזר מהנסיעה ושואל על הפועלים
6. האישה מספרת ליואל גרסה שקרית על מוטות ברזל

חלק ה' – חשיבה ועיבוד

1. האישה חושדת בפועלים ומפחדת מהם עוד לפני שעשו דבר, צועקת עליהם ומנסה להפגין סמכות, אך גם מתביישת ונמשכת אליהם; הפחד גורם לה לראות אותם כאיום גם כשהם נוהגים בעדינות.
2. החדר מסמל שאיפה לעצמאות ולמרחב פרטי משלה, אך בנייתו מחייבת הכנסת זרים אל הבית ופריצת גבולות, ומשאירה בה פחד ואשמה.
3. ייתכן שהיא מתביישת ברגשות שהתעוררו בה, ומעדיפה לחזור לסטריאוטיפ המוכר כדי להימנע מהתמודדות עם האשמה והקונפליקט הפנימי שלה.

חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

1. התלמיד/ה יתייחסו לכך שהשאלה מניחה מראש בעיה מצד הפועלים רק בגלל זהותם, ויביאו דוגמה כמו תגובת האישה או יחסה לפועלים לאורך הסיפור. יש לבדוק נימוק עקבי וקשר לטקסט.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- יואל נוסע לחו"ל, והאישה שוכרת פועלים ומנהלת את הבנייה בעצמה
- חסן מתגלה כעדין ומשכיל, מי שלמד רפואה, בניגוד לחשד שהאישה חשה כלפיו
- האישה מכחישה את רגשותיה ומספרת סיפור שקרי, מה שחושף את הדעה הקדומה שהיא עדיין אוחזת בה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על המפגש בין האישה לפועלים לפני קריאת הסיכום, כדי לעורר מחשבה על דעות קדומות
- מומלץ להקדיש זמן נפרד לניתוח הציטוט על ה'אדונית העריצה' ככלי להבנת הקונפליקט הפנימי של האישה
- אפשר לחלק את חלק הכתיבה לעבודה בזוגות ולאפשר שיתוף תשובות במליאה

דף תרגול: "חדר על הגג" מאת סביון ליברכט

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסיפור "חדר על הגג" מספר על אישה צעירה הבונה חדר על גג ביתה בעזרת שלושה פועלים ערבים, ועל המתח, הפחד והמשיכה שמתעוררים בינה לבינם. דף זה מתרגל את העלילה, הדמויות, המבנה והנושאים של הסיפור.

1 חלק א' – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מדוע האישה מחליטה לבנות את החדר על הגג דווקא כשיואל בחו"ל?

א) כי יואל ביקש ממנה ב) כי היא רוצה להוכיח שהיא יכולה לבצע את הפרויקט בעצמה

ג) כי אין לה ברירה אחרת ד) כי הפועלים ביקשו זאת

2. מה מתגלה על חסן כשהוא מרגיע את אודי שנפל?

א) שהוא קבלן מנוסה ב) שהוא למד רפואה ורצה להיות רופא ילדים ג) שהוא אביו של אודי

ד) שהוא גר ליד הבית

3. מי מחליף את חסן לקראת סוף הבנייה?

א) אחמד ב) סלאח ג) מוחמד ד) יואל

4. כיצד מסתיים הסיפור?

א) האישה מספרת ליואל את האמת על רגשותיה

ב) האישה מכחישה את מה שהבינה ומספרת גרסה שקרית ג) הפועלים חוזרים לסיים עבודה

ד) יואל פוגש את חסן

5. מהי נקודת התצפית העיקרית של הסיפור?

א) של חסן ב) של יואל ג) של האישה ד) של אודי

6. מה מבטא הגשת הקפה בכלים היפים לפועלים?

א) שגרה רגילה בלבד ב) ניסיון להתקרב ובו בזמן פער מעמדי ג) כעס על הפועלים

ד) חוסר עניין בפועלים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	האישה בסיפור נקראת בשמה הפרטי לאורך כל הטקסט.	☐	☐
2	יואל תומך ברעיון בניית החדר מההתחלה.	☐	☐
3	הסיפור נפתח בקיץ, אחרי שהחדר כבר נבנה, ורק אחר כך חוזר לתאר את החורף.	☐	☐
4	חסן מתואר כאדם גס רוח ואלים.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	בסוף הסיפור האישה מספרת ליואל שהפועלים ניסו לרמות אותה במוטות ברזל.	☐	☐

3 חלק ג' – התאמת דמויות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. האישה	___	**א.** פועל עדין ומשכיל שלמד רפואה ומפסיק להגיע אחרי העימות
2. חסן	___	**ב.** פועלים נוספים שמגיעים יחד עם חסן לבנייה
3. יואל	___	**ג.** פועל שמחליף את חסן ומבטו מאיים על האישה
4. מוחמד	___	**ד.** הבעל המתנגד לבנייה ושואלתו בסוף חושפת דעה קדומה
5. אחמד וסלאח	___	**ה.** אם צעירה ועקשנית הנקרעת בין שליטה לפחד ולבסוף בוחרת בהכחשה

4 חלק ד' – סדר האירועים בעלילה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	יואל חוזר מהנסיעה ושואל על הפועלים
☐	האישה מספרת ליואל גרסה שקרית על מוטות ברזל
☐	לאחר עימות, חסן מפסיק להגיע ומוחמד מחליף אותו
☐	יואל נוסע לחו"ל לחודשיים
☐	חסן מרים ומרגיע את אודי לאחר שנפל
☐	האישה שוכרת את חסן, אחמד וסלאח לבניית החדר

5 חלק ה' – חשיבה ועיבוד

ענו בקצרה.

1. הסבירו כיצד הפחד והדעה הקדומה של האישה משפיעים על יחסה לפועלים לאורך הסיפור.

2. מהי המשמעות הסמלית של החדר על הגג עבור האישה?

3. מדוע לדעתכם האישה בוחרת בסוף להכחיש את רגשותיה כלפי חסן?

6 חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם לדעתכם שאלתו של יואל בסוף הסיפור ('הם עשו בעיות?') מייצגת דעה קדומה נפוצה? נמקו את עמדתכם בעזרת דוגמה מהסיפור.

כרטיס יציאה

מי בונה את החדר על הגג ולמה יואל לא נוכח בזמן הבנייה?

מה מתגלה על חסן, ואיך זה סותר את החשש של האישה ממנו?

איך מסתיים הסיפור, ומה זה מגלה על האישה?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️